

MINISTERIET FOR BØRN, LIGESTILLING,
INTEGRATION OG SOCIALE FORHOLD

Folketingets Grønlandsudvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 25. april 2014

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

Ansvarlig: lth
Sagsnr. 2012 - 165

Under henvisning til Folketingets Grønlandsudvalgs brev af 12. marts 2014 følger hermed minister for børn, ligestilling, integration og sociale forholds endelige svar på spørgsmål 11 ad L 16.

Spørgsmål nr. 11:

"Med henvisning til, at der i afsnittet om arveret i bemærkningerne til lovforslaget indgår en ikke så gennemskuelig tekst om muligheden, eller manglen på samme, for at afgjorte dødsboer kan genåbnes, bedes ministeren forklare, hvilken retskraftmæssig betydning det har, at spørgsmålet vedr. eventuelle fremtidige retssager om genåbning af dødsboer, er beskrevet i bemærkningerne. Desuden bedes ministeren redegøre for, om ikke det er udtryk for en ny forskelsbehandling af juridisk faderløse i forhold til andre borgere, at man på den måde skriver en begrænsende tekst om netop dette spørgsmål ind i bemærkningerne til loven."

Svar:

I anledning af spørgsmålet har jeg modtaget følgende udtalelse fra Justitsministeriet, hvorunder arvelovgivningen for Grønland hører:

"De gældende regler om genoptagelse af dødsboer er beskrevet under pkt. 3.3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Som det bl.a. fremgår heraf, indeholder den grønlandske arvelov ingen regler om muligheden for at genoptage et allerede afsluttet dødsbo.

Efter Justitsministeriets oplysninger om grønlandsk retspraksis afgøres anmodninger om genoptagelse af et allerede afsluttet dødsbo på baggrund af forholdets natur og i lyset af de gældende danske regler, som det i forarbejderne til 1958-arveloven (lov nr. 190 af 7. juni 1958) er forudsat for anvendelsen af lovens kapitler om arv og testamenter.

Der foreligger dog ikke en entydig praksis vedrørende genoptagelse af allerede afsluttede dødsboer.

Af den danske dødsboskiftelov, jf. lov nr. 383 af 22. maj 1996 om skifte af dødsboer med senere ændringer, følger det, at skifteretten kan genoptage et bo, når det findes påkrævet, navnlig fordi 1) der er fremkommet yderligere aktiver eller passiver, 2) arven er fordelt forkert eller udlodningen er foretaget forkert, 3) der er begået væsentlige fejl i forbindelse med boets behandling, 4) boafgiften eller tillægsboafgiften er beregnet forkert, og en arving eller legatar anmoder derom, 5) boet skal udleveres til en anden behandlingsmåde, eller 6) der i øvrigt foreligger nye oplysninger af væsentlig betydning for boets behandling eller for tredjemands retsstilling, jf. lovens § 103, stk. 1. Skifteretten kan betinge genoptagelse af, at der helt eller delvis stilles sikkerhed for de omkostninger, der er forbundet med genoptagelsen, jf. § 103, stk. 2.

Der foreligger efter Justitsministeriets oplysninger ingen praksis for, om anerkendelse eller fastslåelse af faderskab kan begrunde genoptagelse af et allerede afsluttet dødsbo efter dødsboskiftelovens § 103.

Det kan på ovennævnte baggrund imidlertid ikke med tilstrækkelig sikkerhed afvises, at allerede afsluttede dødsboer, som er skiftet i Grønland, vil kunne blive genoptaget som følge af, at der med lovforslaget skabes en særskilt mulighed for at fastslå et faderskab i Grønland, medmindre der indsættes en regel om, at faderskab, der er fastslået efter lovforslagets bestemmelser herom, ikke i sig selv skal kunne begrunde genoptagelse af et dødsbo, der allerede er afsluttet, jf. pkt. 3.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Lovforslagets § 5 indeholder derfor en overgangsbestemmelse, hvorefter et faderskab, der er fastslået efter lovforslagets § 1, nr. 4 (den foreslåede § 23 a i børneloven for Grønland), eller lovforslagets § 4, ikke kan begrunde genoptagelse af et dødsbo, der er afsluttet på det tidspunkt, hvor sag om faderskabet blev anlagt, eller hvor anmodning om genoptagelse af en afsluttet faderskabssag blev fremsat. Herved sikres det, at arvinger ikke skal fralægge sig den eventuelle berigelse, de har opnået ved modtagelse af arv fra allerede afsluttede dødsboer.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 5, er det efter bestemmelsen afgørende, om tidspunktet for anlæggelse af faderskabssag eller anmodning om genoptagelse af en faderskabssag ligger forud for datoen for dødsboets afslutning. Datoen for afslutningen af et dødsbo er i dødsboer, der behandles som privat eller offentligt skifte, datoen for nulstilling af kontiene i dødsboet, hvilket vil sige den dag, hvor udbetaling af pengebeløb eller udlevering af ting finder sted efter kredsdommerens tilladelse. Afslutningsdatoen er i små boer efter

kapitel 8 i 1964-arveloven (lov nr. 154 af 27. maj 1964) den dag, hvor boet blev udleveret til afdødes "nærmeste".

Lovforslagets § 5 indebærer, at faderskab, der fastslås efter de foreslåede regler i lovforslaget, ikke i sig selv kan begrunde genoptagelse af et afsluttet dødsbo. En sådan genoptagelse ville, som nævnt, bl.a. have den virkning, at arvingerne muligvis skulle fralægge sig (en del) af den berigelse, de har opnået ved modtagelsen af arven.

Et faderskab fastslået efter de foreslåede regler i lovforslaget vil derimod begrunde (lige) arveret i verserende og fremtidige dødsboer efter § 1 i 1964-arveloven, herunder i et afsluttet dødsbo, som af andre årsager genoptages.

De øvrige retsvirkninger af faderskabet, herunder muligheden for at tage faderens navn, vil derimod være gældende, uanset om dødsboet efter faderen måtte være afsluttet."

Jeg kan henholde mig til denne udtalelse.

Manu Sareen

/ Malene Vestergaard